

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în interesele ÎM „47th Parallel”, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Celpan Elena xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată xxxxx

Donțu (Lazari) Liliana xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată xxxxx

și

Zamari Mariana xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.11.2017 - 19.03.2018;

Instanța de apel: 26.04.2018 - 05.09.2018;

Instanța de recurs: 15.11.2018 - 20.02.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 martie 2018, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Celpan Elena, Zamari Mariana și Donțu (Lazari) Liliana au fost recunoscute vinovate și condamnate în baza art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, fiecare, ceea ce constituie echivalentul a 32500 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul inculpatelor Celpan Elena, Zamari Mariana și Donțu (Lazari) Liliana în beneficiul ÎM „47th Parallel”, a sumei de 11240 lei, 87 bani, cu titlu de prejudiciu material.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că **Zamari Mariana**, fiind angajată în calitate de controlor-casier al magazinului

„Nr. 1” a ÎM „47th Parallel”, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând prin înțelegerea prealabilă și împreună cu Donțu Liliana, Celpan Elena, o altă persoană și încă o persoană nestabilă, aflându-se în incinta magazinului menționat, situat pe str. Lev Tolstoi 24/1, mun. Chișinău, împărțindu-și rolurile, conform cărora Donțu Liliana, Celpan Elena, o altă persoană și încă un bărbat necunoscut, au făcut cumpărături și au imitat achitarea lor deplină la casa la care activa Zamari Mariana, care, la rândul său, a imitat scanarea deplină a cumpărăturilor făcute de ei, tainic au sustras din magazin la 27 martie 2017, ora 21:48; la 28 martie 2017, ora 19:34; la 28 martie 2017, ora 22:12; la 29 martie 2017, ora 21:47; la 04 aprilie 2017, ora 19:10; la 30 martie 2017, ora 21:47; la 05 aprilie 2017, ora 21:03; la 05 aprilie 2017, ora 21:23; la 06 aprilie 2017, ora 20:44; la 06 aprilie 2017, ora 20:50; la 06 aprilie 2017, ora 21:56; la 06 aprilie 2017, ora 17:59, produse alimentare și bunuri materiale în suma totală de 11 240, 87 lei.

Celpan Elena, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând prin înțelegerea prealabilă și împreună cu controlorul-casier al magazinului „Nr. 1” a ÎM „47th Parallel”, Zamari Mariana și cet. Donțu Liliana, aflându-se în incinta magazinului menționat, situat pe str. Lev Tolstoi, 24/1, mun. Chișinău, împărțindu-și rolurile, conform cărora ea și Donțu Liliana au făcut cumpărături și au imitat achitarea lor deplină la casa la care activa Zamari Mariana, care, la rândul său, a imitat scanarea deplină și corectă a cumpărăturilor făcute de ele, tainic a sustras din magazin la ora 28 martie 2017, ora 22:12; la 29 martie 2017, ora 21:47; la 04 aprilie 2017, ora 19:10, ora 21:47, la 05 aprilie 2017, ora 21:23; la 06 aprilie 2017, ora 20:50; la 06 aprilie 2017, ora 21:56; la 06 aprilie 2017, ora 17:41, bunuri materiale și produse alimentare.

Donțu Liliana, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând prin înțelegerea prealabilă și împreună cu controlorul-casier al magazinului „Nr. 1” ÎM „47th Parallel” Zamari Mariana și cet. Celpan Elena, aflându-se în incinta magazinului menționat, situat pe str. Lev Tolstoi, 24/1, mun. Chișinău, împărțindu-și rolurile, conform cărora ea și Celpan Elena au făcut cumpărături și au imitat achitarea lor deplină la casa la care activa Zamari Mariana, care, la rândul său, a imitat scanarea deplină a cumpărăturilor făcute de ele, tainic a sustras din magazin la 27 martie 2017, ora 21:48; la 28 martie 2017, ora 19:34, ora 22:12; la 29 martie 2017, ora 21:47; la 05 aprilie 2017, ora 21:23; la 06 aprilie 2017, ora 17:41; la 06 aprilie 2017, ora 17:59, bunuri materiale și produse alimentare.

3. Avocatul Cojocari Constantin în interesele ÎM „47th Parallel” SRL, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea respingerii acțiunii civile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, și anume de a dispune încasarea în mod solidar din contul inculpatelor în beneficiul ÎM „47th Parallel” SRL a sumei de 11240,87 lei, cu titlu de prejudiciu material, iar din contul inculpatei Zamari Mariana a se încasa suma de 200000 lei, cu titlu de prejudiciu material.

În argumentarea apelului a invocat, că inculpata Zamari Mariana, printr-un

înscris sub semnătură privată - recipisa întocmită de ea personal la 11 aprilie 2017, a recunoscut că, în perioada decembrie 2016 - aprilie 2017, activând la magazinul Nr. 1 de pe str. Lev Tolstoi, 24/1, din mun. Chișinău, în rezultatul acțiunilor neconforme în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, ea a cauzat ÎM „47th Parallel” SRL un prejudiciu material în sumă totală de 200 000 lei, pe care s-a obligat să îl restituie.

Până în prezent, Zamari Mariana, Celpan Elena și Donțu Liliana nu au reparat prejudiciul cauzat ÎM „47th Parallel” SRL.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 septembrie 2018, apelul a fost respins și menținută sentința.

4.1. În argumentarea soluției sale, instanța de apel a constatat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, Celpan Elena, Zamari Mariana și Donțu Liliana au săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Având în susținere prevederile art. art. 219 alin. (1)-(4), 220 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a menționat, că la caz este probată existența faptului ilicit (comiterea furtului), legătura causală dintre fapta ilicită, prejudiciul și vinovăția inculpatelor în comiterea faptei ilicite.

Instanța de apel a reținut, că reprezentantul părții civile a menționat că în rezultatul infracțiunii a fost constatată suma de 11240,87 lei, însă suma respectivă, și anume prejudiciul cauzat de către Zamari Mariana, este mai mare - 200000 lei, referindu-se la recipisa semnată de ultima.

Cu referire la aceste pretenții instanța de apel a menționat, că în cadrul urmăririi penale a fost probată incontestabil suma prejudiciului material în mărime de 11240,87 lei, aceeași sumă fiind incriminată și prin rechizitoriu.

Astfel, prejudiciul (costul bunurilor sustrate) este un element obligatoriu al componenței de infracțiune comise de inculpat, care a fost solicitat și de către partea civilă.

Prin urmare, instanța de apel a statuat, că este imposibil ca costul acelorași bunuri să fie diferit în cazul calificării faptei comise și în cazul acțiunii civile prin care se solicită doar costul acelorași bunuri, deoarece în cazul dat s-ar depăși limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Totodată, a fost reținut și faptul că partea vătămată (partea civilă) nu a contestat acțiunile părții acuzării referitor la calificarea faptei, care depinde integral de costul bunurilor respective. Existența unei recipise și a unui eventual prejudiciu în mărime de 200000 lei, care nu este incriminată prin rechizitoriu, poate constitui obiectul unui litigiu civil sau de muncă, după caz.

5. **Avocatul Cojocari Constantin în interesele ÎM „47th Parallel” SRL**, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează că instanța de apel nu a motivat din care considerente a respins cerința cu privire la încasarea de la inculpata Zamari Mariana a sumei prejudiciului material cauzat în sumă de 200000 lei.

Dat fiind faptul că inculpatele Zamari Mariana, Celpan Elena și Donțu Liliana, prin comiterea furtului au cauzat ÎM „47th Parallel” SRL un prejudiciu material semnificativ, în suma totală de 11240,87 lei, consideră necesară încasarea forțată a acestor mijloace bănești de la inculpate în mod solidar, în vederea protejării drepturilor lezate.

Pe lângă acestea, Zamari Mariana, printr-un înscris sub semnătură privată - recipisa întocmită de ea personal, la 11 aprilie 2017, a recunoscut că, în perioada decembrie 2016 - aprilie 2017, activând la magazinul nr. 1 de pe str. Lev Tolstoi, 24/1 din mun. Chișinău, în rezultatul acțiunilor neconforme în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, a cauzat ÎM „47th Parallel” SRL un prejudiciu material în sumă totală de 200000 lei, pe care s-a obligat să îl restituie.

Până în prezent, Zamari Mariana, Celpan Elena și Donțu Liliana nu au reparat prejudiciul cauzat ÎM „47th Parallel” SRL.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece la caz lipsesc temeiuri de casare.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul cererii de recurs declarate de către reprezentantul părții vătămate, rezultă că aceasta își fundamentează recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul*

hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Deși face referire la temeiurile pentru recurs nominalizate mai sus, instanța de recurs atestă că recurentul nu-și motivează recursul din punctul de vedere al erorilor de drept prescrise în aceste puncte, în esență, invocând doar dezacordul cu soluția instanțelor de fond privind soluționarea acțiunii civile, considerând că probele prezentate în susținerea pretențiilor înaintate la acest segment nu au fost pe deplin examinate la judecarea cauzei în ordine de apel.

Însă, instanța de recurs amintește că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Astfel, Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia menținerii sentinței prin care acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul inculpatelor Celpan Elena, Zamari Mariana și Donțu (Lazari) Liliana în beneficiul ÎM „47th Parallel”, a sumei de 11240 lei, 87 bani, cu titlu de prejudiciu material, iar în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal reține, că instanța de apel, făcând referire la prevederile art. art. 219 alin. (1)-(4), 220 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1) Cod civil, corect a reținut că la caz este probată doar suma încasată de 11240,87 lei, cu titlu de prejudiciu material, aceeași sumă fiind incriminată și prin rechizitoriu.

În ceea ce ține de pretențiile părții vătămate ÎM „47th Parallel”, privind încasarea din contul inculpatei Zamari Mariana a sumei de 200000 lei, despre care pretinde că este confirmată printr-o recipisă semnată de inculpată, instanța de apel întemeiat a menționat, că este imposibil ca costul aceluiași bunuri să fie diferit în cazul calificării faptei comise și în cazul acțiunii civile prin care se solicită doar costul aceluiași bunuri, deoarece în cazul dat s-ar depăși limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Instanța de recurs atestă că avocatul Cojocari Constantin în interesele ÎM „47th Parallel”, invocă repetat în recurs că instanța de apel a ignorat recipisa semnată de către Zamari Mariana, însă aceste motive nu poate constitui temei de admitere a recursului în sensul declarat, deoarece potrivit practicii judiciare, în materia despăgubirilor, materiale sau morale, nu există temei de casare care să îngăduie instanței de recurs să reapreciere cuantumul acțiunii civile. Ca atare, în recurs nu se poate solicita reactualizarea despăgubirilor cuvenite, stabilite de

instanța de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții vătămate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În concluzie, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt așa precum susține recurentul, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia, că erorile de drept invocate de recurent și prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, iar din aceste considerente recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în interesele ÎM „47th Parallel”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui ***Celpan Elena xxxxx, Donțu (Lazari) Liliana xxxxx și Zamari Mariana xxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **04 aprilie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor